Geremia Ronchi

KUNE

mladost

SISTEMATSKI PREGLED OPISANIH VRSTA

Svaka je životinja označena naučnim nazivom roda i vrste kojima pripada. U ovoj tablici u prvom okomitom stupcu nalaze se uobičajeni nazivi a u posljednjem naučni (latinski) nazivi svake opisane životinje.

	KOLJENO	POT-KOLJENO	RAZRED	RED	PODRED	PORODICA	ROD	VRSTA
Kuna zlatica	Svitkovci	Kralješnjaci	Sisavci	Zvijeri	Slobodno-prsti	Kune	Kuna	Martes martes
Kuna bjelica	»	»	»	»	»	»	»	Martes foina
Obična lasica	»	»	»	»	»	»	Lasica	Mustela nivalis
Smeđi tvor	»	»	»	»	»	»	»	Mustela putorius
Zerdav	»	»	»	»	»	»	»	Mustela erminea
Obični jazavac	»	»	»	»	»	»	Jazavac	Meles meles
Obična vidra	»	»	»	»	»	»	Vidra	Lutra lutra

17400

3,00

Kune predstavljaju brojnu porodicu sisavaca i to zvijeri u koju spadaju osim kuna još jazavci i vidre. To su manje životinje s izduženim tijelom na kratkim nogama. Na nogama imaju petoprste šape s pandžama. Glava im je mala a u ustima imaju 34—38 zuba od kojih su najjače razvijeni očnjaci, prilagođeni za kidanje mesa. Kune posjeduju posebne žlijezde na stražnjem dijelu tijela koje izlučuju tekućinu vrlo jakog i neugodnog mirisa, a služi im kao obrana od neprijatelja.

To su vrlo krvoločne i hrabre životinje, šuljajući se za plijenom sasvim se priljube uz podlogu. Žive u svim dijelovima svijeta, jazavci više u brdskim predjelima, a kune na prostranim ravnicama Eurazije i Amerike sve do krajnjeg sjevera. Vidre, koje se hrane ribama i drugim vodenim životinjama, žive u blizini rijeka i mora.

Sve su kune pokrivene gustom sjajnom dlakom. Njihovo krzno se vrlo cijeni pa se zbog toga i nemilosrdno uništavaju. Radi krzna neke se kune i uzgajaju.

KUNA ZLATICA

Kuna zlatica je duljine nešto preko 80 cm od čega 30 cm otpada na gusti i mekani rep. Tijelo joj je izduženo na kratkim nogama. Krzno joj je smeđe a na prsima zlatnožuto, vrlo cijenjeno radi svoje gustoće i finoće.

Rasprostranjena je po cijeloj Evropi i Aziji. Osobito se cijeni krzno kuna iz Norveške i Švedske, a životinje se love zimi kad je krzno najgušće.

Kuna se zadržava po šumama i šumarcima, a odlično se vere i po drveću. Hranu traži uglavnom noću ali iz svoje duplje izlazi ponekad i danju. Vrlo je okretna i krvoločna pa napada sve manje životinje.

Ženka izleže krajem proljeća troje do petero mladih koji su sasvim slijepi kad se izlegu pa ih dugo hrani i čuva dok odrastu.

KUNA BJELICA

Kuna bjelica je nešto manja od kune zlatice s duljim repom i nešto rjeđim krznom. Sivo-smeđe je boje a na prsima je bijela. Stari Rimljani držali su je kao domaću životinju za lov miševa jer nisu poznavali mačku. Ove kune napadaju i perad te znaju opustošiti kokošinjac. Na polju napadaju piliće pa kvočka krešteći i udarajući kljunom i krilima tjera razbojnike u bijeg.

Kuna bjelica kao i sve druge kune ima vrlo dobar vid i sigurno se kreće i po danu i po noći. Svoja obitavališta ima u nepristupačnim predjelima među kamenjem i drvljem, u rupama drveća i u ruševinama kuća.

Živi u Evropi i Aziji, naročito u zemljama Sredozemlja.

OBIČNA LASICA

To je naša najmanja zvijer jer čitava s repom ima oko 25 cm. Tijelo joj je izduženo, noge vrlo kratke a dok hoda, savija leđa. Krzno lasice je tamnosmeđe sa crvenkastim odsjajem na leđima dok je donja strana tijela svijetla. U sjevernijim i višim predjelima zimi joj krzno postaje svjetlije ili sasvim bijelo. Živi po cijeloj Evropi, Aziji i sjevernoj Africi, u predjelima sa šumarcima i poljima.

Živahna je, prepredena i krvoločna, pa iako je vrlo mala, njena odvažnost je to veća. Najviše se hrani miševima, jer se može zavući u njihove rupe, ispija jaja u ptičjim gnijezdima i jede mlade ptice. Male životinje pojede čitave a kod većih ispija samo krv. Svoju žrtvu hvata za vrat i dugo je nosi dok žrtva ne iskrvari i iznemogla ne ugine. Ako je uhvaćena, brani se velikom žestinom pa bijesno grize sve oko sebe.

SMEĐI TVOR

Poznat je po neugodnom mirisu koji izlučuju njegove žlijezde na stražnjem dijelu tijela a služi mu kao zaštita i obrana. Veličine je sa repom oko 60 cm. U ustima ima 34 zuba. Krzno mu je crno-smeđe na donjem dijelu tijela, a kestenjasto na leđima.

To je noćna životinja koja živi u šumskim predjelima srednje i južne Evrope a ne zalazi u hladnija područja. Ne gradi sebi stan nego obitava u rupama svojih žrtava, zečeva, vjeverica i ptica. Seljaci ga proganjaju jer u kokošinjcima može učiniti pravu pustoš. To je ujedno i korisna zvjerka jer uništava veliki broj štetnih životinja, posebno otrovnih zmija i miševa.

Postoji oblik bijelih tvorova — pitoma vretica koja ima crvene oči kao svaki albin. U kućama starih Grka taj je tvor lovio miševe jer Grci nisu poznavali mačku.

ZERDAV ILI HERMELIN

Njegovo je krzno vrlo cijenjeno. Nekada su plašteve iz takva krzna nosili samo vladari. Zimi je zerdav bijele boje osim repa koji je na kraju uvijek crn što se kod krzna osobito cijeni. Ljeti mu je krzno kestenjaste boje pa se radi bijelog krzna lovi samo zimi.

Tijelo mu je dugačko oko 25 cm a rep 10 cm. Rasprostranjen je po cijeloj Evropi, Aziji i sjevernoj Americi. To je vrlo hrabra, živahna i krvoločna životinja; napada i veće životinje kao što su lisica i orao. Ako su žrtve prevelike, ispije samo njihovu krv a manje kao što su miševi i zečevi pojede čitave.

JAZAVAC

Tijelo jazavca je dugo do 80 cm a teško i preko 20 kg pa je to najveća kuna. Prilično je zdepast jer mu je stražnji dio tijela deblji od prednjega. Krzno je tvrdo s dlakama različite duljine, svjetlije na leđima, a tamnije na trbuhu. Noge jazavca su kratke i čvrste a na prstima ima jake pandže koje mu služe za kopanje korijenja i za izgradnju jazbine pod zemljom.

Pažljivo odabire mjesto za svoju jazbinu i to ponajčešće u osamljenim šumarcima. Nastamba mu se sastoji od osam do deset dugačkih i dubokih hodnika koji ulaze u jednu veću središnju prostoriju obloženu mahovinom i suhim lišćem. Neki hodnici služe mu za prolaz a ostali za prozračivanje. Jazavac je vrlo čista životinja pa svoju nastambu marljivo uređuje i čisti. Živi pojedinačno osim ujesen u doba parenja. U proljeće ženka okoti tri do pet slijepih mladih koji su nakon tri mjeseca sposobni za samostalan život.

Rasprostranjen je u cijeloj Evropi i Aziji. U hladnijim predjelima prospava cijelu zimu dok u toplijim izlazi povremeno iz jazbine.

OBIČNA VIDRA

Obična vidra je najdulja kuna jer dosegne i do 140 cm s repom. Krzno joj je gusto, nježno i kratko, gdjegdje s duljim sjajnim dlakama. Dugačak rep joj je spljošten a između prstiju ima plivaće kožice. Smeđe je boje na leđima i nešto svjetlije na trbuhu. Među svim kunama vidra je najinteligentnija pa je pogodna za dresuru. Teško ju je uhvatiti jer vrlo vješto izbjegava klopke. Ima vrlo osjetljiv sluh i njuh, živahna je i vrlo hrabra.

Prirodno joj je obitavalište voda u kojoj se vrlo spretno kreće i pliva. Hrani se ribama, puževima i ostalim vodenim životinjama. Nastamba joj počinje hodnikom pod vodom a završava na površini zemlje. U njoj ima i posebne hodnike za prozračivanje. Vidra živi pojedinačno osim u proljeće kad ženka izlegne do četvero mladih koje marljivo hrani i vrlo rano uči vještini plivanja.

© Copyright 1970 by Capitol C. E. B. — Bologna — Italy

Monofotoslog Štamparski zavod »Ognjen Prica« — Zagreb

IZDAVAČKO KNJIŽARSKO PODUZEĆE
MLADOST ZAGREB, ILICA 30 • 1970

MALA ZOOLOGIJA

U ovoj seriji izašle su
iz štampe slikovnice:

MAJMUNI
GOVEDA
LOVAČKI PSI
OVCE
VELIKE MAČKE
DOMAĆE MAČKE
PTICE PJEVICE
PTICE PUZAVICE
ZMIJE
PTICE GRABLJIVICE
KREZUBICE, TOBOLČARI,
KLJUNAŠI
ŽIRAFE I DEVE
JELENI
ANTILOPE
KUNE
KORISNI PSI